

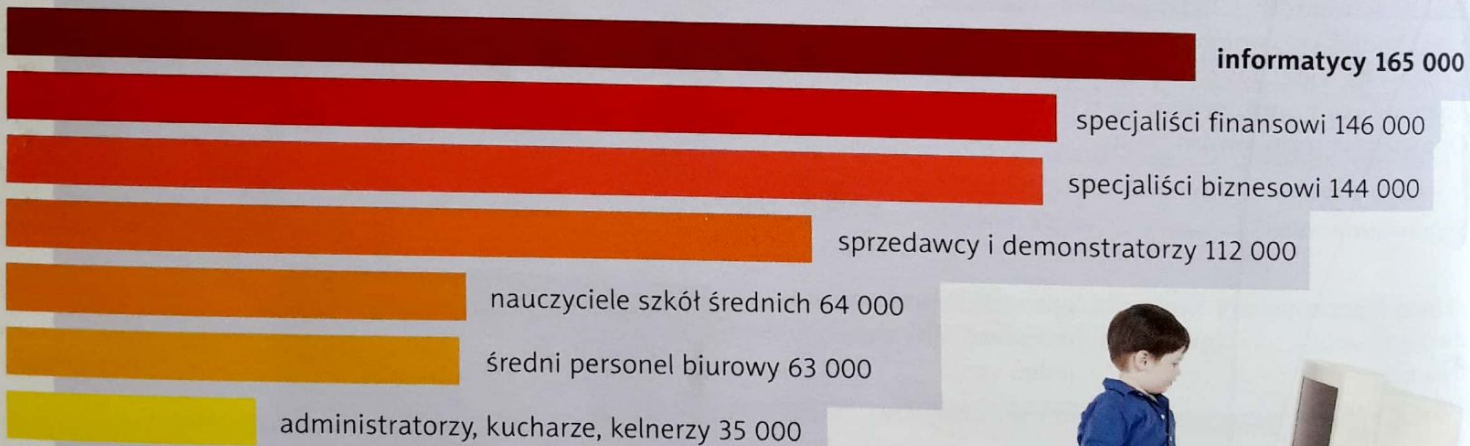
1. 1a Oto zawody przyszłości w Polsce. Proszę skomentować poniższe dane.

Proszę powiedzieć, jakie wykształcenie będzie musiał mieć młody człowiek, który będzie chciał pracować w jednym z tych zawodów.

- Kto z tej grupy będzie musiał zdać maturę?
- Kto będzie musiał skończyć studia licencjackie lub magisterskie?
- Kto będzie musiał znać angielski, francuski lub inne języki?
- Kto będzie musiał mieć prawo jazdy?
- Kto będzie mógł podróżować, poznawać nowych ludzi?
- Kto będzie pracować przy komputerze?
- Czego nowego będą mogli się nauczyć?

Szanse na pracę
mają przede wszystkim
informatycy i specjaliści
finansowi.

Prognozowane
zapotrzebowanie
na pracowników
do 2010 roku:

„Polityka” 2002, nr 48, fragment artykułu *Będzie praca*

Gramatyka

CZASOWNIKI MODALNE W CZASIE PRZYSZŁYM

Czasownik *być* w czasie przyszłym + 3 osoba liczby pojedynczej lub liczby mnogiej czasownika w czasie przeszłym

będę musiał / będę musiała
będziemy chcieli / będziemy chciały

1b Proszę zrobić z kolegą / koleżanką listę zawodów, które Państwa zdaniem będą ważne w przyszłości. Proszę opowiedzieć, jak zmieni się praca w tych zawodach.

Nauczyciele – będą mogli kontaktować się z uczniami przez Internet.

1c Proszę przeczytać wypowiedzi absolwentów i ich rodziców. Co czują, kiedy mówią o przyszłości? Która z zaprezentowanych młodych osób jest dzieckiem Marii, Jana i Heleny. Proszę uzasadnić swój wybór.

MŁODZI

i ich
przyszłość

Marek, absolwent psychologii:

Kiedy pięć lat temu przyszedłem do mojego instytutu byłem optymistą. Dzisiaj wiem, że nie jest tak łatwo. Na pewno będę długo szukać pracy. Moi koledzy mówią, że 6 – 8 miesięcy to minimum.

Jan: Mój syn nigdy nie lubił w szkole przedmiotów ścisłych. Zawsze interesował się historią, poezją, językami. Kiedy powiedział mi, co będzie robić w przyszłości, nie protestowałem. Teraz trochę się boję, że będzie miał problemy na rynku pracy.

Helena: Mój syn zawsze mówił mi, że komputery to przyszłość. Chyba miał rację. Dzisiaj wszyscy pracują przy komputerze, niedługo chyba dzieci w szkołach nie będą już pisać długopisami. Nie boję się o to, co mój syn będzie robić. Na pewno praca będzie czekać na niego.

Ewa, absolwentka medycyny:

Moja mama zawsze chciała mieć córkę lekarzkę. Moje studia to realizacja jej ambicji. Ja bardzo bałam się egzaminów, ale kiedy zdałam, byłam szczęśliwa. Dzisiaj próbuję dostać staż w szpitalu, ale jest to bardzo trudne. Boję się, że to początek moich problemów.

Maria: Moja córka zawsze była bardzo zdolna. Miała dobre oceny, wiedziałam, że będzie chciała studiować. Zawsze mówiłam, że medycyna to prestiż i uznanie. Ewa skończyła medycynę, dzisiaj ma trochę problemów z pracą, ale mam nadzieję, że ta sytuacja jest chwilowa.

Piotr, absolwent informatyki:

W tym roku skończyłem informatykę. Praca dla informatyków będzie zawsze.

WYRAŻANIE UCZUĆ POZYTYWNYCH I NEGATYWNYCH

Nadzieja

- Mam nadzieję, że...
- W tej kwestii jestem optymistą / optymistką.

Obawa, strach, zmartwienie

- Obawiam się, że... / Obawiam się o (+ biernik)
- Boję się, że... / Boję się o (+ biernik)
- Jestem pesymistą / pesymistką.
- Wolę nie myśleć, co...
- Martwię się, co... / Martwię się, czy... / Martwię się o (+ biernik)

1d Proszę zareagować na poniższe wypowiedzi.

- Jestem zmęczona. – *Martwię się o ciebie, za dużo pracujesz.*
- Mam wysoką temperaturę.
- Piotr nie zdał egzaminu.
- Moje dziecko nie chce chodzić do szkoły.
- Chodziłem na kurs, więc na pewno zdam ten egzamin bez problemu.
- W przyszłym roku kończę studia i będę musiała poszukać pracy.
- Adam jest bezrobotny już od pięciu miesięcy.
- Moja córka jutro będzie zdawała maturę z matematyki.

1. **Marek:** boi się / jest optymistą
2. **Ewa:** jest pewna swojej przyszłości / boi się
3. **Piotr:** ma nadzieję, że wszystko będzie dobrze / jest pewny swojej przyszłości
4. **Maria:** jest pesymistką / jest optymistką
5. **Jan:** jest optymistą / boi się
6. **Helena:** jest pewna, że wszystko będzie dobrze / ma nadzieję, że wszystko będzie dobrze

aspekt niedokonany

czasownik *być* w czasie przyszłym + bezokolicznik czasownika niedokonanego

Będę pracować w firmie.
Będziemy studiować prawo.

2c Proszę porozmawiać z kolegą / koleżanką:

- Czy podoba się mu / jej wizja autora rysunku?
- Jak myśli, który to rok?
- Co jego / jej zdaniem jest, a co nie jest realne? Dlaczego?
- Czego jeszcze brakuje na rysunku?

CZAS PRZYSZŁY

aspekt dokonany

tworzymy go od bezokolicznika czasownika dokonanego

pisać / **napisać** – napiszę, napiszesz

zdać / **zdać** – zdam, zdasz

powtarzać / **powtórzyć** – powtórzę, powtórzysz

mówić / **powiedzieć** – powiem, powiesz

WYRAŻENIA CZASOWE

- jutro, pojutrze
- za dwa, trzy dni
- za tydzień
- za dwa tygodnie
- za miesiąc
- za dwa miesiące
- za rok
- za dwa lata
- w przyszły wtorek, czwartek, w przyszłą sobotę
- w przyszłym tygodniu, miesiącu, roku

2.

Gramatyka

2a Proszę uzupełnić opinie na temat szkoły przyszłości.

1. W nowej szkole, podobnie jak dzisiaj, dzieci ..... (pisać) ręcznie i ..... (czytać) książki.
2. .... (być) więcej komputerów.
3. Dzieci ..... (robić) więcej błędów ortograficznych.
4. Dzieci ..... (chodzić) do szkoły tylko 5 lat.
5. Dzieci nie ..... (chodzić) do szkoły.
6. Zawód nauczyciela nie ..... (być) potrzebny.

2b Proszę obejrzeć, a następnie opisać rysunek przedstawiający szkołę przyszłości.

SZKOŁA PRZYSZŁOŚCI

Co się zmieni?

- *Boję się, że w szkole przyszłości dzieci będą...*

Co się nie zmieni?

- *Mam nadzieję, że w szkole przyszłości, podobnie jak dzisiaj, dzieci będą...*

2d Proszę podać dokonaną formę bezokoliczników oraz 1. i 2. osobę liczby pojedynczej od poniższych czasowników, a następnie zbudować zdania w czasie przyszłym. Proszę dodać wyrażenia czasowe.

czytać	<i>przeczytać, przeczytam, przeczytasz</i>	zaczynać	
uczyć się		kończyć	
zdawać		jechać	
robić		znajdować	<i>znaleźć, znajde, znajdziesz</i>
brać		dostawać	

W przyszłym roku na pewno przeczytam „Pana Tadeusza” w oryginale.

2e Proszę powiedzieć, co mówi Ewa o swoich planach.

Ewa ma nadzieję, że napisze szybko pracę magisterską.

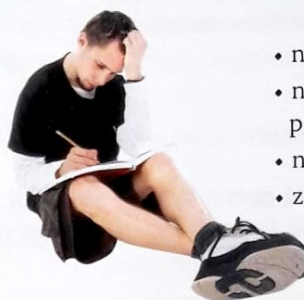
- napisać szybko pracę magisterską
- zdać egzamin magisterski
- znaleźć pracę na uniwersytecie
- zrobić doktorat
- napisać książkę

2f Proszę powiedzieć, czego boi się Piotr.

Piotr boi się, że nie zda egzaminu.

- nie zdać egzaminu
- nie przeczytać wszystkich lektur potrzebnych do egzaminu
- nie nauczyć się angielskiego
- zrobić za dużo błędów w teście

3. 3a Nie mam problemu z moją przyszłością. Proszę wysłuchać fragmentu reportażu radiowego. Dziennikarka rozmawia z osiemnastoletnią Majką, która właśnie zdała maturę i opowiada o swoich planach na przyszłość. Proszę zdecydować, czy są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

a) Majka będzie zdawać na studia.	☒ P / N
b) Majka nie będzie pracować w czasie studiów.	P / N
c) Majka będzie malarką.	P / N
d) Majka będzie miała swoje studio mody.	P / N
e) Majka nie weźmie kredytu.	P / N
f) Majka myśli, że zrobi karierę.	P / N
g) Majka nie wyjdzie za mąż.	P / N
h) Majka będzie miała dzieci.	P / N
i) Majka boi się o swoją przyszłość.	P / N

 3b Proszę napisać, jakie plany na przyszłość ma osiemnastoletnia Majka.

Studia:

* *zda egzamin na Akademię Sztuk Pięknych* .....

* .....

* .....

Praca:

* *weźmie kredyt* .....

* .....

* .....

Rodzina:

* .....

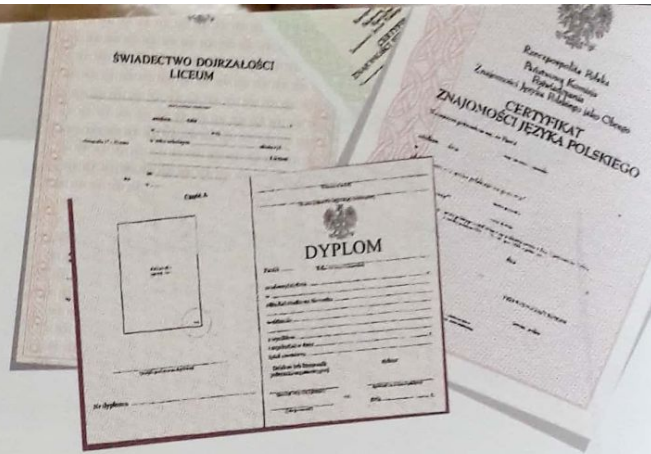
* .....

* .....

Słownictwo

4. 4a Proszę powiedzieć, czy to jest to samo?

certyfikat – świadectwo
 dyplom – dyplom magisterski
 licencjat – magisterium
 akademia – uniwersytet

lekcja

4

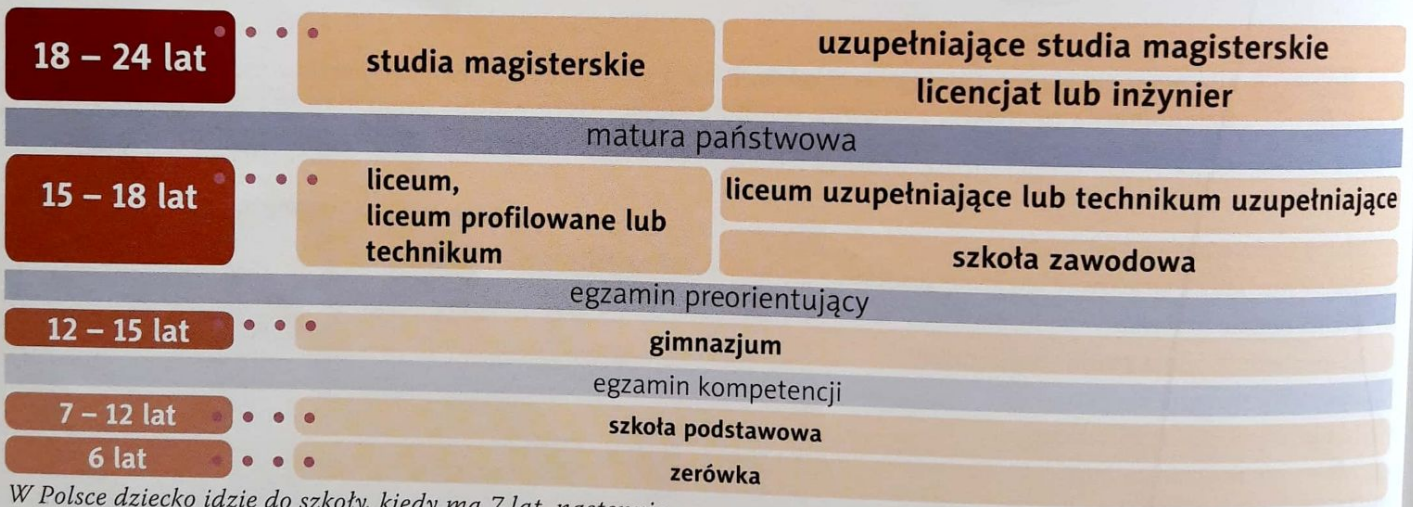
4b Kim będzie absolwent tych szkół?

Proponowane zawody: chemik, matematyk, inżynier mechanik, aktor, specjalista finansowy, muzyk, dentysta, filolog, fizyk, reżyser, lekarz, dyrygent, informatyk

politechnika   akademia ekonomiczna
 uniwersytet   akademia medyczna
 szkoła teatralna   akademia muzyczna

Absolwent politechniki może zostać inżynierem,...

4c Proszę przeanalizować polski system edukacji i powiedzieć, jak on wygląda w Pana / Pani kraju. Proszę użyć struktur: *chodzić do zerówki, chodzić do szkoły, zaczynać szkołę, kończyć szkołę, zdawać egzamin, maturę, uzupełnić wykształcenie.*

W Polsce dziecko idzie do szkoły, kiedy ma 7 lat, następnie...

4d Proszę wysłuchać wypowiedzi trzech osób, a następnie powiedzieć, które z nich mają wykształcenie:

a) podstawowe: .....

b) średnie: .....

c) wyższe: .....

4e Proszę zapytać kolegę / koleżankę:

- Czy ma maturę?
- Czy jego wykształcenie gwarantuje mu interesującą pracę?
- Czy jego studia były ciekawe?
- Jaki ma tytuł naukowy?

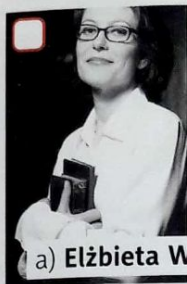
Wymowa

4f Proszę powtórzyć z odpowiednią intonacją.

- Chyba nie zdam.
- Może przyjdzie...
- Nie mogę już.
- Nie napiszę tego.
- Jestem prawie pewna, że to zrobi.
- Nie mam pewności, czy będę dobrym kandydatem.
- W tej kwestii jestem optymistą.

Które z podanych zdań wyrażają obawę, a które nadzieję?

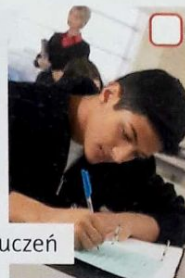
5. **5a** Proszę wysłuchać wypowiedzi 4 osób i zdecydować, kto to mówi:

a) Elżbieta Wodecka, bibliotekarka

b) Paweł Klusek, biznesmen

c) Karol Bąk, uczeń

d) Mariola Kubicka, studentka

5b Proszę zdecydować, która wypowiedź wyraża: nadzieję, obawę, strach, zmartwienie.

	nadzieja	obawa	strach	zmartwienie
1. Elżbieta Wodecka	☐	☐	☐	☐
2. Paweł Klusek	☐	☐	☐	☐
3. Karol Bąk	☐	☐	☐	☐
4. Mariola Kubicka	☐	☐	☐	☐

5c Proszę przeczytać ogłoszenia, a następnie posłuchać jeszcze raz wypowiedzi i zdecydować, który kurs wybiorą te osoby.

„ADYTON” proponuje:

- kurs projektowania stron internetowych
- kurs grafiki komputerowej
- kurs moderowania

Zajęcia w grupach 3 – 5 osobowych w każdy poniedziałek i czwartek, w godzinach od 16.00 do 20.00.

Przyjmujemy zgłoszenia do końca lipca br.

- telefonicznie: 0 12 564 87 59
- przez Internet: Adyton@uw.pl

SPECJALISTYCZNE KURSY KOMPUTEROWE!

- obsługa komputera
- programy komputerowe (MS Office)
- obsługa oprogramowania dla biur, urzędów i szkół

Nasz adres:
„Pro-GRAM”
ul. Kopernika 34, Poznań
tel. 0 61 423 76 54

UWAGA!
Zgłoszenia tylko do końca maja!

Szkoła Języków Obcych „EPILOG”

www.epilog.pl

zaprasza na kursy językowe!

- angielski
- niemiecki
- francuski

Proponujemy:

- zajęcia w grupach do 10 osób
- pracę z doświadczonymi lektorami
- miłą atmosferę
- zajęcia rano i wieczorem

Zapraszamy na testy kwalifikacyjne do naszej szkoły!
Adres: ul. Kasprowicza 7, Kraków
tel. 0 12 657 98 21

NIE MASZ JESZCZE PRAWA JAZDY???

Szkoła Jazdy „SYRENKA” zaprasza na bezstresowy kurs prawa jazdy.

Mamy:

- 10 lat praktyki
- wykwalifikowanych instruktorów
- popularne modele samochodów do nauki jazdy

Przyjmujemy zgłoszenia przez cały rok.

Nasz adres:
ul. Kapelanka 132,
Warszawa
tel. 0 22 5649120

Gramatyka

5d Który kurs wybiorą te osoby?

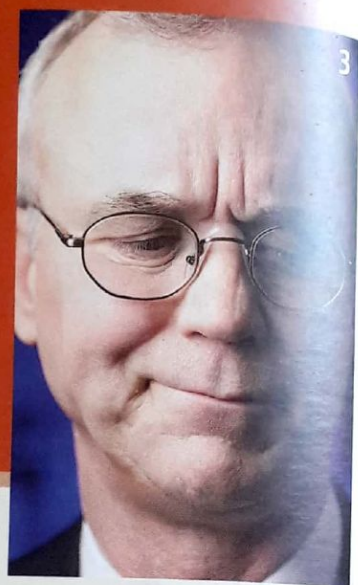
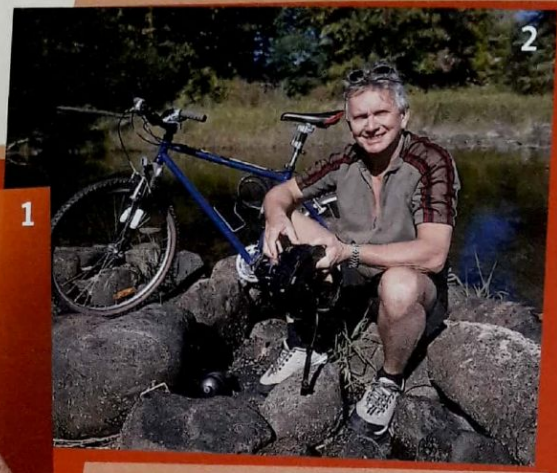
→ jeśli..., (to)...

- a) Mariola wybierze *kurs języka francuskiego w szkole „Epilog”*
Jeśli nauczy się francuskiego, to będzie mogła pojechać na staż do Francji.
- b) Paweł na pewno zdecyduje się na .....
- c) Elżbieta na pewno pójdzie na .....
- d) Karol zapisze się na .....

UWAGA!

- wybrać kurs
- zdecydować się na kurs
- pójść na kurs
- zapisać się na kurs
- być na kursie

5e Proszę obejrzeć fotografie i dopasować do nich poniższe wypowiedzi. Proszę uzasadnić swój wybór.

- a) Kursy to wspaniała sprawa. Można się dużo nauczyć i poznać ciekawych ludzi...
- b) Kursy są dla ludzi, którzy mają za dużo czasu. Normalny człowiek uczy się na studiach!
- c) Kursy to świetna rozrywka. Dobrze jest mieć swoje hobby.

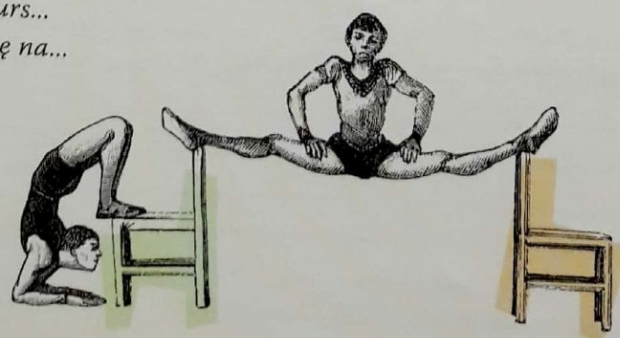
5f Proszę dokończyć zdania, używając spójników: **bo**, **ponieważ**, **ale**.

nauczyć się dobrze języka   chcieć studiować w Rzymie   musieć pracować przy komputerze
 poznać nowych ludzi   nie mieć pieniędzy   chcieć nauczyć się gotować   być za drogim   lubić podróżować

0. Ewa chodzi na kurs angielskiego, bo chce nauczyć się dobrze języka
1. Pani Jadzia wybrała kurs komputerowy, ponieważ .....
2. Mateusz zapisał się na kurs gotowania, ...
3. Marta nie chodzi na żaden kurs, ...
4. Pan Henio uczy się języków, ...
5. Roman uczy się włoskiego, ...
6. Adam chce zapisać się na jakiś kurs, ...
7. Iza nie może chodzić na kurs projektowania mody, ...

5g Jest Sylwester, zdecydował Pan / zdecydowała Pani zmienić coś w swoim życiu w Nowym Roku i pójść na jakiś kurs. Który kurs Pan / Pani wybierze? Proszę zapytać kilka osób w grupie, który kurs wybiorą i dlaczego.

Mam bardzo stresującą pracę, często się denerwuję, dlatego zapiszę się na jogę.
 Chętnie wybiorę kurs...
 ..., dlatego pójdę na kurs...
 Myślę, że zdecyduję się na...

- kurs prawa jazdy
- kurs językowy
- kurs fotografii
- kurs gotowania
- kurs rysunku
- kurs grafiki komputerowej
- kurs projektowania mody
- kurs jogi
- kurs szycia
- aerobik
- kurs wideofilmowania
- kurs .....

6.

6a Proszę zapytać kilka osób w grupie o ich plany na przyszłość. Proszę zapytać też o ich obawy i nadzieje.

skończyć studia, mieć rodzinę, pracować, mieć dom, mieszkać w..., robić doktorat, pracować na własny rachunek, mieć dzieci, wyjść za mąż, ożenić się, zmienić styl życia, przeprowadzić się do...

imię	Za 10 lat będzie miał / miała... lat	Na pewno...	Ma nadzieję, że...	Boi się...	Martwi się...

lekcja 4

Słownictwo

6b Proszę uzupełnić tekst, wykorzystując poniższe słowa:

- a) *prawo jazdy, być, skończyć, dobrze, lata, gwarantować, musieć*
 Mam dużo planów. Teraz mam 23 .....^{lata}....., ale za rok ..... studia i będę ..... szukać pracy. Myślę, że to nie ..... trudne. Znam bardzo ..... angielski, mam ..... jestem ambitny i inteligentny. Myślę, że moje kwalifikacje ..... dobrą pracę. Będę menedżerem!
- b) *pojechać, przyszły, zapisać się, sytuacja, znaleźć, dużo*
 Mam dużo planów. W ..... roku będę już magistrem, ale chcę ..... dobrą pracę, więc ..... jeszcze na kurs niemieckiego i ..... na staż do Niemiec. Teraz jest trudna ..... na rynku pracy, dlatego ..... się uczyć.

CD 1:18 **6c** Proszę wysłuchać wypowiedzi dwóch osób i porównać swoją wersję ćwiczenia 6b z nagraniem.

- Uważam, że ten kurs nie jest ci potrzebny.
- To głupi pomysł!
- Boję się, że to dużo kosztuje.
- Nie widzę sensu, żeby chodzić na ten kurs.
- Mam nadzieję, że to nie jest tylko kaprys.
- Martwię się, czy będziesz miał / miała na to czas.

6d Role. Proszę przygotować w grupach wybraną scenkę.

Diskusja rodzinna. Dziecko chce zapisać się na kurs, ale rodzice się nie zgadzają. Każde z nich ma inną opinię na ten temat. Wyrażają obawy i nadzieje związane z kursami.

1	syn – kurs komputerowy	córka – kurs projektowania mody
	matka – kurs językowy	matka – kurs szycia
	ojciec – kurs prawa jazdy	ojciec – kurs grafiki komputerowej
2	córka – kurs jogi	
	matka – aerobik	
	ojciec – kurs gotowania	